העביר כל זרעו פטור . וה"מ מקטל מיחייב ליה ו"ל כגון שלקין לו ללת בן לחד לו שהעבירם בבת לחת :

שלש כריתות בט"ז . פ"ה שחיס גבי מולך בקדושים והשלישי בשלח לך כי דבר ה' בזה וקשה (לר"י) דלחים ליה בריש

א"ר ינאי אינו חייב עד שימסרנו למשרתי ע"ז שנאמר °ומזרעך לא תתן להעביר למולך תניא נמי הכי יכול העביר ולא מסר יהא חייב ת"ל לא תתן מסר למולך ולא העביר יכול יהא חייב ת"ל להעביר מסר והעביר שלא למולך יכול יהא חייב ת"ל למולך מסר והעביר למולך ולא באש יכול יהא חייב נאמר כאן להעביר ונאמר להלן °לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש מה להלן באש אף כאן באש ומה כאן מולך אף להלן מולך אמר רב אחא בריה דרבא ²העביר כל זרעו פטור שנאמר מזרעך ולא כל זרעך ³בעי רב אשי העבירו סומא מהו ישן מהו בן בנו ובן בתו מהו תפשוט מיהא חדא דתניא °כי מזרעו נתן למולך מה ת"ל לפי שנאמר לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש אין לי אלא בנו ובתו ³בן בנו ובן בתו מנין ת"ל °בתתו מזרעו תנא פתח בבי מזרעו וסליק בתתו מזרעו דרשה אחרינא הוא זרעו °אין לי אלא זרע כשר ⁷זרע פסול מנין ת"ל בתתו מזרעו אמר רב יהודה "אינו חייב עד שיעבירנו דרך העברה היבי דמי אמר אביי שרגא דליבני במיצעי נורא מהאי גיסא ונורא מהאי גיסא ¹רבא אמר כמשוורתא דפוריא תניא כוותיה דרבא *אינו חייב עד שיעבירנו דרך (ה) עברה העבירה ברגל פטור ²ואינו חייב אלא על יוצאי יריכו הא כיצד בנו ובתו חייב אביו ואמו אחיו ואחותו פטור העביר עצמו פטור ורבי אלעזר בר' שמעון מחייב אחד למולך ואחד לעשאר ע"ז חייב רבי אלעזר ברבי שמעון אומר למולך חייב שלא למולך פטור אמר עולא מאי טעמא דרבי אלעזר בר' שמעון אמר קרא °לא ימצא בך בך בעצמך ורבנן לא דרשי בך והתנן *"אבידתו ואבידת אביו שלו קודמת ואמרינן *מאי טעמא ואמר רב יהודה אמר קרא °אפס כי לא יהיה בך אביון שלו קודמת לשל כל אדם והתם מאפס אמר רבי יוסי בר' חנינא שלש בריתות בע"ז למה אחת לכדרכה ואחת לשלא כדרכה ואחת למולך ולמאן דאמר מולך ע"ז היא כרת במולך למה לי למעביר בנו שלא כדרכה ולמאן דאמר *מגדף ע"ז היא כרת במגדף למה לי *לכדתניא °הכרת תכרת הכרת בעולם הזה תכרת לעולם הבא דברי רבי עקיבא אמר לו רבי ישמעאל והלא כבר נאמר ונכרתה וכי שלשה עולמים יש אלא ונכרתה בעולם הזה הכרת לעולם הבא תכרת *דברה תורה כלשון בני אדם :

מתני'

כרגל פטור . תלמוד לומר בעבודתו בקפילה : **מלי טעמא דר' לעזר** . במעביר עלמו : **ורבנן לא דרשי כך** . בתמיה לחזהרה למשמע מינה לחזהרת עלמו : **לא יהיה בך מחניון** . להזהר בעלמך שלא תעזה לידי עניות מימה הוה שתמה דלא כרבנן : **הכם מפקם כי לא יהיה בך מחניון** . דלמי לאו להזהרה לחתה לאלא להבחוה שמבטיחים שלא יהיה בהם חביונים ובחוב לא יהיה בך חבינו מדכתיב לפקם להזהרה לחתה כלומר לפקם וחדל ולכלה עניות ממך לפקם נשון חדלה וכליה כמו (בראשית מז) כי לפקם רעב : **שלש כריתות בע"ז** . תניא גבי מולך בקדושים תהיו ואני לחן לת פני בחים ההוח והכרתי לותו מקרב עמו ואמרי אני לת פני בחים ההוח ובמפקחתו והכרתי לותו ולת כל הזונים וגו' (ותתי לת פני וגו') ול"ל סבירא ליה למולך ללו ע"ז הוח מכל מקום קבי ליה ע"ז והשלישים בשלח לך לחמוים כי דבר ה' בזה ולת מלותו ספר הכרת תכרת הנפש ההיח וגו' ותניח נקמן בלו בחוק לעולם הבח דבר ה' בזה זה דבור רלשון שנלמר בסיני והוח ע"ז והח דכתיב הכרת תכרת חדל חמיב ליה כדמפרש נקמן דברה תורה כלשון בני לדם לת ה' הוח מגדף ונכרתה נקמן מפרש : **לחת שלא כדרכה** . כרת יתירה גבי מולך לם ליתו ענין לו תנהו ענין לזבוח ונקטור ונסוך ובמתחוחה שהוח חייב עליהם לחך שלא כדרכה : **ולחת למולך** . דלחך על פי שדרכן בכך מיבעי ליה למכתבה בלפי נפקיה למולך לאו ע"ז הוח והקפידה תורה עליו : **ולמאן דלמר מולך ע"ז הוא** . והוי בכלל כדרכה דכל שלת עבודות מחיכה יעבדו נפקא לת הכתוב לחייב עליו לחך כשלת ע"ז שלין דרכו בכך שלא מליו לאת זבוח ונקטור ונסוך והשתחוחה : **ולמאן דלמר** . בכריתות *מגדף זה העובד ע"ז כגון מפורש לע"ז : **כרת דכתיב במגדף למה לי** . לחתי שדרכה בכך ופלוגתת היא בכריתות (דף ז·) חיכא למאן דלמר מגדף היינו מבדך לת הפם : **לכדתניא** . כדמוקים ליה רבי ישמעאל לחד לעוה"ז ולחד לעוה"ב : **והלא כבר נאמרה ונכרתה** . בלותה פרשה עלמה גבי מגדף ורבי עקיבא ס"ל מגדף היינו מבדך לת הפם כדלמר בכריתות ועולם הבא לא נפקא ליה בע"ז אלא מהכרת תכרת ור' ישמעאל לאו לר"ע דריך והלא כבר נאמר ונכרתה דהא ר"ע במבדך לת הפם מוקים לה אלא מעמא דנפקיה קלמר והלא כבר נאמרה ונלמד סבירא ליה דבע"ז לכתיבה : **וכי שלשה עולמים יש וכו'** . ודומה לו בשחיטת חולין והלא במוקדשין לחומר רגלה של זו עולה כולה עולה דהא פרלה לאו לכשנגדו פריך דלחיכו ס"ל לפילו במוקדשין לחין כולה עולה אלא מעמא דנפקיה לחמר בפרק [בהמה המקשה] (חולין סט·) :

מתני'

קסה א מיי' פ"ו מהל' עכו"ם הלכה ד :

קסו ב ג ד מיי' שם הלכה ה :

[ג"ל לכ"י]

קסו ה מיי' שם הלכה ז:

קסח ו מיי' שם הלכה ג ועיין בפ"מ :

קסט ז מיי' שם הלכה ה :

קע ח מיי' פי"ב מהל' תפילה הלכה ל סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' כ"ד סעיף ג :

גליון השי"ם

גמ' לין לי אלא זרע בכלי וכן בקדושין דף ד ע"ל ועי' בתוס' קידושין דף כו ע"ב ד"ה ולזרעו :

נקמן ל: [שבועות יג.]

[ר"י מדלא]

[ר"י מדלא]

[ר"י מדלא]

מתני' פיתום · סם המכשף המדבר מפיהו מעלה לא המת מן הקבר ומושיב לו בפיהו פתם זרועותיו ומדבר מפיהו תוי"ט בלע"ז **ידעוני המדבר בפיו** · כדמפרש בגמרא חיה לחת ים שממה יהוע ומכניס ממנה עפר לתוך פיו והעפר מדבר מלעיו על ידי כשפים **סרי עלו בסקילה** · כדכתיב (ויקרא כ) בתכן ירגמו אותם: **והנשאל בהם** · שבת ואוחל בהם להגיד לו דבר העתיד כגון שאול: **באוהרה** · דלא תפנו אל האובות (שם יט) ואזהרה דמכשפות גופיה מלא ימצא בך וגו' ומובר תבר ושואל אוב וידעוני (דברים יח): **גמ'** בכריתות קא תניא לכל כריתות שבתורה שחייבין עליהן על שגגתן חטאת ותנן (שם דף ב.) בעל אוב ולא תגע ידעוני: **סוחל ומניסם בלאו אחד נאמרו** · בלאו דלא תפנו אל האובות ואל הידעונים ואם עשה מניסם בהעלם אחד חייב חייב אלא חטאת אחת שהלאוין מחלקין לחטאות כדכתיב (ויקרא ד) אשר לא תעשינה דהייגו דברים שהן בלא תעשה ומעיר ליה לו הודע לנו ללמוד חטאת אלאוין קיימי וכי לף על גב דכי עבד לחד מינייהו בלחי לפיקיה מיקייב להא נלאו דאתרוייהו קאי לית תני להו לחטאות דמחייב לכל חד וחד כי עביד להו כי הדדי הוא דתניין דלחמריין האם בריתת דגמ' דפרכינן מניינא למה לי שהם עשתן כולם בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת הלכך לית מני למתני ל"ז כריתות לחייבו ל"ז חטאות והא דנקט הואיל ומניסם בלאו אחד נאמרו ולא נקט הואיל ומניסם בכרת אחת נאמרו משום דחטוך חטאות ליתו אלאו בחטוך כריתות להא מפטם שמן המשחה וסך משמן המשחה משום דאיכא שני לאוין על בשר אדם לא ייסך ובמתכונתו לא תעשו כמוהו (שמות ל) אע"ג דאין בשניהם אלא כרת אחת כדכתיב (שם) איש אשר ירקח כמוהו ואשר יתן ממנו על זר וכרת מעמיו אמרי' האם דכי עביד להו בשוגג כהדדי מיחייב על כל אחת ואחת: **ריש לקיש אמר ידעוני.** להכי לית תניא לה להאם משום דלפרי' כי עביד לה בלחי נפשיה לאו בר קרבן הוא לפי שאין בו מעשה ואחת היא כהלה אלא על המעשה דכתיב בלחי לבעל אוב ולזיר להקים בזרועותיו כדלקמן והקשה זרועותיו תשיב ליה מעשה לבל הכשפים העלם ידעוני ליתו מדבר בשעת מעשה אלא לאחד המעשה שהוא בפיו מדבר המעשה מלעיו: **ורבי יוחנן** · דאמר ידעוני בלחי נפשיה בר קרבן הוא והאי דשייריה משום דלא מיחייב עליה: **מאי שנא בעל אוב דנקט** · תנא למתניתיה ושייריה לידעוני ולא נקט ידעוני ושייריה לבעל אוב: **משום דפתח ביה קרא** · בכל דוכתי בתיב בריש: **מלוקין הן במיתה** · כשפירש שקילתן תלקן הכתוב כי יהיה בהן אוב או ידעוני מות יומתו בתכן ירגמו אותם דמיתת שם ולא כתיב וידעוני הלכך מי הוה ידעוני בר קרבן הוה מיחייב עליה נמי כי עביד ליה בהדי אוב: **מ"מ לא למד כריש לקיש** · דפטר ליה לגמרי מקרבן הא ודאי בעינן מעשה: **ר"ש היא** · דקא חשיב מגדף בההוא מניינא ופליגי רבנן עליה במגדף ומעמיען כשהוא מדבר חשיב ליה ר"ש מעשה הכל ידעוני לפי עקימת שפתיו: **עקימת שפתיו** · שמוקמין משום לחין בו מעשה הלכך לר' עקיבא מחייב עליה ולא שייריה תנא משום דלא מחייב תרתי לחמריייהו: **ומתניתין כשהוא מדבר חשיב ליה** ר"ש מעשה לבל ידעוני לפי עקימת שפתיו ליכא: **ולפי' לרבנן** · קשיא ליה לקיש דהוה מעשה בתמיהה כלומר מדלא פליגי רבנן עליה התם תנא במגדף לבל בבעל אוב מודו תנאי הקשה זרועותיו דבעל אוב הוי מעשה: **לימו מייב** · קרבן על שגגתן: **מאן תנא דשמחוה** · לעניין קרבן: **ר"ש היא דאמר לא בעינן מעשה** · רבה תנא מעשה זוטא: **כי אמר ריש לקיש** · דהקשה זרועותיו לבעל אוב הוי מעשה לר' עקיבא קשיא ליה: **מתני'** דקתני התם במיתת דרבנן יצא מחייב על שגגתו חטאת לפי שאין בו מעשה וגבי חטאת כתיב תורה אחת יהיה לכם לעושה בשגגה ולי יצא מגדף ובעל אוב מבעיא ליה: **כמקטר לגד** · בעל אוב דקתני בכריתות דמודו ליה רבנן בהבי עסקינן שמקטר לפני הגד הממונה על זותו דבר דהוי מעשה גמור: **עובד עבודת כוכבים הוא** · ועובד עבודת כוכבים הא קתני להו התם: **ומאני במקטר לחבר** · ליתו מקטר לשם עבודה תנא ע"י הקטרה נעשה המכשפות לחבר השדים לכאן: **מוכר חבר הוא** · ואיתו תנא בלאו: **ומתורה למדה חבר כגון זה בסקילה** · תירוץ הוא מאחר שמחבר את השדים במיתה התורה חייבה בסקילה וכל שזותו חייב מיתה על שגגתו מביא קרבן דכי למדי' חובר חבר ליתו תנא בחזהרה זה המחבר חיות ובהמות נחשים ועקרבים למקום אחד ע"י לחשים: **אחד חבר גדול** · מאחד חיות ובהמות גדולות: **חבר קטן** · מחבר שקיות ורמשים: **ולפי' נחשים ועקרבים** · לגרותן זה בזה או למקום מדבר תנא ימצאו בייסוד ויזיקו: **לפטור** · וכגון שאין רוצין לחבריו שאין כאן מקום פקוח נפש: **מוהיל ושנו בלאו** · עיקר חיוב הבא עליו תלוי בלאו שמתכוין לבדוק שהם שאפילו מבדוק את השם כל היום ואין בלבו כלפי מעלה תנא שהעלה את השם לבדוק אחר ומכניסו בשם המיוחד ומקללו ליתו מתחייב · מתיב

והנשאל בהן · פ"ק בחזהרה דהלל תפנו וחזהרה דמכשפות גופיה מנא ימצא בך ומקשה דהאי הלל תפנו לחזהרה לגשמעל מ"ל יהא בו כרת דכתיב בפרשת קדושים והכפיק לשבר תפנה וגו' והכרתי לותה וי"ל דאיפכא לחזהרה לגשמעל מנא ימצא בך דכתיב בקרבך בתריה שואל אוב וידעוני: **הואיל** ומניסם בלאו אחד נאמרו · פ"ק שהלאוין מחלקים לחטאות כדכתיב לשבר אשר לא תעשינה ומשמיך לה הודע לנו הלכך מי הוה ידעוני בר קרבן הוה מיחייב עליה ולא שייריה תנא משום דלא מחייב תרתי לחמריייהו: **מאן** תנא התחטאות ר' עקיבא היא · תימה הא לא מחייב ר"ע במגדף אלא משום דכתיב כרת במקום קרבן כדתנן בספ"ק דכריתות (דף ז:) ות"ל דהתחטאות דלא כתיב ביה כרת במקום קרבן וי"ל דר"ע אליבא דדבריהם דרבנן קאמר להו לדידהו לא בעינן מעשה לדידהו אזדו לי מיהת במגדף דכתיב ביה כרת במקום קרבן ת"ל כיון דמייב רחמנא במגדף ש"מ דבבל דוכתי לא בעי מעשה לעניין קרבן כלל דעקימת שפתיו לרבי יוחנן לחייבו דר"ע לא חשיב מעשה הואיל ויצאו בלב כלבקמן ולר"ל אליבא דר"ע מחייבים אע"פ דלית בה מעשה רבה אלא זוטא: **יצא** מגדף ובעל אוב מיבעי ליה · בריש כריתות (דף ג·) מצאי חדא מתרתי נקט ואיתני בעל אוב מגדף אימעיט ליה סד"א הואיל וכתיב כרת במקום קרבן אימא מזדו ליה לר"ע קמ"ל ולדך הש"ס בכמה מקומות כן בדלמסכתן בפ"ק דחולין (דף כב. ושם) ידו הימנית מדרבה בר בר חנה נפקא ומצאי להוסה בעיא למבע ובסוף התודה (מנחות דף פג·) מצאי כדי נסבא ובסוף דם המתעלם (זבחים דף נח.ושם) מצאי הכך ג' שיעורי: **הואיל** ויצאו בלב · פי' בקונטי' שחפי' מבדך השם כל היום ואין לבו כלפי מעלה אלא לדבר אחר ומכניסו בשם המיוחד ליתו מייב ונקטה השתא השתחואה נמי יצאה בלב כדלמריין (לעיל דף סה:) גבי אלדרעה מי לא קיבלה בחלוה לאו כלום הוא וי"ל מדכתיב גבי עיטוי (במות ח) ממך יצא חושב על ה' רעה דהיינו דבבקה שבידך שהיה שלומו של סנחריב מלך אשור ועיטוי בתרך לשור ותלאו הכתוב במחשבה ולפי מלי דפרישי' לעיל (שם ד"ה הבא) דבשתים עבודת כוכבים מהשבה ומילתא מייב ניחא דאין תלויה בלב:

יגלו

[עי' תוספות מנחות לג: ד"ה כריתות] [כל הסוגיא ע"ש]

[לעיל סב, תוספתא פ"י כריתות ג:]

ג"ז שם בכריתות

דברים י"ח

קעא א מיי' פ"ו מסנ' סנהדרין ה"ז הל' ו ופ"ל מהלכות יד סמג לאוין לח טור יו"ד סימן קעט:

קעב ב מיי' שם פי"ל מהלכות יד סמג שם:

קעג ג מיי' שם פ"ו מהלכות ב:

קעד ד מיי' פ"ח מסנ' סנהדרין הלכה ב ובהלכה ד:

קעה ה מיי' שם פ"ו מהלכות ח:

קעו ו ז מיי' פ"ו מסנ' סנהדרין הלכה ח:

קעז ח מיי' שם פי"ד מהלכות י סמג לאוין כד עוש"ע יו"ד סימן קעט סעיף ה:

קעח ט שם סעיף ז ובפירוש רש"י:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואמרא דלאו שמה מלוקה תלוקה למיתה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ובהלכל כו' דכתיב בקרא. עיין מיכוחין יז ע"ב ובתורת חיים שם:

יצאו עדים • תימה למ"ל למעוטי עדים זוממין מקרבן הא לפיכך בשוגג מיקטלי הלא בעי התראה וי"ל דמשכחת לה שהזמו קודם גמר דין לחין והרגין עד שיגמר הדין ח"כ כגון שחזרו בהן מעלמן ואמרו מכוונין להמיתו: **הואיל** ויצאו בקול • תימה כי הדר ביה מקיומיה דקול ומשמיק שהני עדים זוממין הוחיל ויצאן ברחיה מלי משמי מכל הני דתני בת"כ בהדיא עדים זוממין דממעטי מועשה מקלל לחבירו ולמו ומסית ומדיח וכיוצא בהקר וכספרים ישנים ל"ג עדים זוממין וס"ג הלא אמר רבה שהני מגדף הואיל ויצאו בקול וכי פריך וקול לרבי יוחנן הלא מעשה הוא לא פריך הלא מעדים זוממים לחודיה דמודה ר' יוחנן בכולהו דקול הלא מעשה הוא הלא דוקא גבי חסמה משום דבדבורו קא עביד מעשה כשהבהמה שומה להסול והוא גוער בה זוקפת רחמה וה"ג עדים זוממין בדיבורייהו עבדי מעשה לחייב הגדון מנדע *(בפרק בתרא דמכות (דף כח:) ת"ל רבי יוחנן להא לא מיתני מימר דבדיבוריה עביד מעשה אלמא לא חשיב עקימת שפתיו מעשה אלא היכא דבדיבורו עביד מעשה הלכך שיעורא דקול וקא הדרלי ביה אלא מעדים זוממים מיהו בפ"ק דכריתות (דף ד:) קאמר לחיכא החם כל הך סוגיא ושיעורא דקול ליתא החם כלל וה"ל תקשה ליה מכל הני דתורת כהנים:

ריש לקיש אמר פטור • אלמ"ד לאו שהין בו מעשה אין לוקין עליו פליגי בפרק הפועלים (ב"מ דף ק: ושם) דהא ר"ל אית ליה פרק שבועות שחיט (שבועות דף כא.) לוקין עליו:

מעלה בזכורו • פ"ה מעלה ומוסיף החם על זכורו ולא יהכן בבעל לוח דשמול הלא כרחה דשם מכשפות כך הוא תרגומו לחוב וידעוני מתרגמינן בידוני וחכורין ומיהו ים לתמוה קלת דהוה ליה למיקט המעלה בידוני שהוא תרגומו של חוב: המחלל

תורה אור

מתיב ר' זירא *יצאו עדים זוממין שאין בהן מעשה ואמאי הא ליתנהו בלב אמר רבא שאני עדים זוממין הואיל ויישנו בקול וקול לרבי יוחנן לאו מעשה הוא והא איתמר *חסמה בקול והנהיגה בקול רבי יוחנן אמר *חייב ור"ל אמר פטור רבי יוחנן אמר חייב עקימת פיו הוי מעשה ר"ל אמר פטור *עקימת פיו לא הוי מעשה אלא אמר רבא *שאני עדים זוממין הואיל וישנן **בראיה ת"ר [ב]בעל אוב זה המדבר בין הפרקים ומבין אצילי ידיו [ג]ידעוני זה המניח עצם ידוע בפיו והוא מדבר כיאליו מיתיבי [ד]והיה באוב מארץ קולך מאי לאו דמשתעי כי אורחיה לא דסליק ויתיב בין הפרקים ומשתעי שמע [ה]ותאמר האשה אל שאול אלהים ראיתי עולים מן הארץ מאי לאו דמשתעי כי אורחיה לא דיתיב בין הפרקים ומשתעי ת"ר בעל אוב אחד המעלה בזכורו ואחד [ו]הנשאל בגולגולת מה בין זה לזה מעלה בזכורו אינו עולה בדרכו ואינו עולה בשבת נשאל בגולגולת עולה בדרכו ועולה בשבת עולה להיכא סליק הא קמיה מנח אלא אימא עונה בדרכו ועונה בשבת ואף שאלה זו שאל טורנוסרופוס את ר"ע אמר לו ומה יום מיומים אמר לו ומה גבר מגוברין א"ל דמרי צבי שבת נמי דמרי צבי א"ל הכי קאמינא לך מי ייתר דהאידנא שבתא אמר לו נהר סבטיון יוכיח בעל אוב יוכיח קברו של אביו יוכיח שאין מעלה עשן בשבת אמר לו ביזיתו ביישתו וקיללתו שואל אוב היינו ודורש אל המתים דורש למתים כדתניא [ה]ודורש אל המתים זה המרעיב עצמו והולך ולן בבה"ק *כדי שתשרה עליו רוח טומאה ובשהיה ר"ע מגיע למקרא זה היה בוכה ומה המרעיב עצמו בדי שתשרה עליו רוח טומאה שורה עליו רוח טומאה המרעיב עצמו כדי שתשרה עליו רוח טהרה על אחת כמה וכמה אבל מה אעשה שעונותינו גרמו לנו שנאמר [ו]כי [אם] עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם אמר רבא אי בעו צדיקי ברו עלמא שנאמר כי עונותיכם היו מבדילים וגו' רבא* ברא גברא שדריה לקמיה דר' זירא הוה קא משתעי בהדיה ולא הוה קא מהדר ליה אמר ליה מן חבריא את הדר לעפריך *רב חנינא ורב אושעיא הוו יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בספר יצירה ומיברו להו עיגלא תילתא ואכלי ליה תנו רבנן מעונן ר' שמעון אומר זה המעביר שבעה מיני זכור על העין וחב"א זה האוחז את העינים ר"ע אומר זה המחשב עתים ושעות ואומר היום יפה לצאת למחר יפה ליקח לימודי ערבי שביעיות חיטין יפות עיקורי קטניות מהיות רעות תנו רבנן [ז]מנחש זה האומר פתו נפלה מפיו מקלו נפלה מידו בנו קורא לו מאחריו עורב קורא לו צבי הפסיקו בדרך נחש מימינו ושועל משמאלו אל

מתיב רבי זירא יצאו עדים זוממין ומיהו כהנים גבי פר כהן מחיה לחבר שרחיקו דבריה שהן כעובד עבודת כוכבים ודבריה שאין כעובד עבודת כוכבים למה נאמרה עובד עבודת כוכבים לומר לך מה עבודת כוכבים מיוחדת שחייבין על זדונה וכו' אי מה עבודת כוכבים מיוחדת שחייבין עליה מיתת ב"ד לא תהני אי מי מרבה חייבי מיבות ב"ד ואת מי אי מרבה מקלל לחביו ומסית ועדים זוממין ת"ל ועשה יעלו עדים זוממין שאין בהם מעשה ואמאי לא היא שהיא עקימת שפתיו מעשה הא לא תליא בכותא הלב: **ת"ר אמר רבה שאני עדים זוממין דוחיל ויצאן בקול** • עיקר חיובן בתמיתת קולם לפני ב"ד הוא בא וקול ליה ביה ממש הלכך הוי כמגדף דתלוי בלב: **חסמה בקול** • לפרה דסה וכשרולה לאכול חסמה בקול: **והנהיגה בקול** • מנהג בבלאים לחייב משום לא תחרוש בשור ובחמור (דברים כב): **בראייה** • עיקר חיובה בה ע"י הרחייה שמעידין שראה ורחיה מעלה לה המת ויובב לו בחמד מדין פרקי העלמות של מבשף כגון על פרקי לגבעוחיו לו על פרקי ברכיו: **ידוע** • שם חיה: **כי תורמים** • מחוך קבריו ומחוך כך קולו נמוך: **לא דסליק ויתיב בין הפרקים** • ומיהו קולו נמוך לפי שחין בו חיוחה: **בזכורו** • מעלה ומוסיף לה המת על זכרוחו: **בגולגולת** • המוטלת מן המת לחרץ ושוה מה שמולין לומו ע"י כיסוף: **אינו עולה כדרכו** • לגל רגליו למעלה: **עולה כדרכו** • ולא סליק למיתב בין הפרקים: **מה היום מיומים** • למה מחשב יום שבת יותר משחר ימים: **ומה גבר מגוברין** • מה לחיש כמוך להיות שר וגדול מכל לבשים: **דמרי צבי** • לחני חפץ לגדלני המלך קיסר המשלני: **שבת נמי דמרי צבי** • הקב"ה חפץ והחיר על כבודו: **דמי ייתר דהאידנא שבתא היא** • ולילמא לחד משחר ימים הוא שבת: **נהר סבטיון יוכיח** • נהר לחד של לבנים ובכל ימות השבת שוטף והולך וביום השבת שוקט וגו': **בעל אוב יוכיח** • שליט עולה בשבת: **קברו של אביו** • שעיה דטורנוסרופוס כל ימות השבת היה מעלה עשן שהיה נדון ונשרף ובשבת פושעי גיהנם שובתין: **ביזיתו ביישתו קללתו** • כך קללה לוחה לחת גדוף וכן היה לשונם כמו (מלכים ח ב) קללה ממרמת שלח היה שם קללה לחת גדוף: **ייתנו דורש אל המתים** • ולמה נכתבו שניהם במקום לחד: **שתשרה רוח טומאה עליו** • שד של בית הקברות יהא מוהבו ומסייעו בכשפיו: **המרעיב עלמו כדי שתשרה עליו רוח טהרה** • נבואת שכינה: **עתיד"ו** • שהיה המדה טובה שע"י תעניות ובקשה תשרה עליו שכינה דהא מדה טובה יתירה

על מדת פורעניות ואנו לוטקין על כך ואין לנו נעניין לבל מה לשעשה וכו': **אי נעו נדיקי** • להיות נקיים מכל עון: **הוו ברו עלמא שנאמר כי אם עוונותיכם היו מבדילים** • הא אם לא היו בהם עוונות אין כאן הבדלה: **ברא גברא** • ע"י ספר יצירה שלמדו ברוך לוחיות של שם: **ולא היה בו דבור** • שלא היה בו הברחים ע"י התבריות לחת: **מן חברייא** • הגבריאים ע"י: **עיגלא תילתא** • גדול כאלו הגיע לשלים שניו וגמרה גדילתו דהכי שביחי ומעלי למיכל כמו (ב"מ דף פח.) ומגדלין לוחן עד שיהו משולשין • ל"א *שהיה טוב ובעל טעם כאילו הוא שלים לבנון: **שבעה מיני זכור** • שבשבת זרע מז' בריות ומעביר על עיניו ועושה בשפים: **לוחו מה העיניים** • לוחז וסוגר עיני הבריות ומרחה להם כאילו עושה בריים של פלא והוא חיוו עושה כלום: **המחשב עתים ושעות** • לשון מעונן כמו בעל עוטות שמבחין לת עושה ואומר היום יפה ללחת לדרך ויללים למחר יפה ליקח מקח ויסתכר בו הלוקחו: **לימודי ערבי שביעיות** • כלומר ערב שביעית למדין ורגילין להיות חטין יפות: **עקרי קטניות מהיות רעות** • כלומר הטוקר קטנית ואינו קולרן שוב חיון מחליעות ולין מרקיבות: **פתו נפלה מפיו** • לריך לדחוג היום מהזיקו: **נחש מימינו או שועל משמאלו** • סימן רע הוא לו: **נבי הפסיקו** • שהיה הולך ממזרח למערב והנבי הולך מלפון לדרום והפסיק דרכו:

קעט א מיי' פ"ע מהל' סנהדרין הלכה ה ופי"ג מהלכות סנהדרין הלכה ב סמג לאוין קפד רפת טוש"ע י"ד סי' רלז סעיף יא וטוש"ע א"מ סי' שלח סעיף ג:

קפ ב מיי' פ"ו מהל' ע"ז הלכה ו סמג לאוין לח:

קפא ג מיי' שם הל' ג סמג לאוין נט:

קפב ד מיי' שם הל' ו סמג עשין לח:

קפג ה מיי' שם פי"ח הל' יג סמג לאוין ג טוש"ע י"ד סי' קעט סעיף יג:

[כריחות ד.]

[**כלל תלמוד ערוך. כתב בשם רב שלי גרסחנו הואיל וישנן באיה וע"ש שהרירין בפרקנו]

[ע"ל דפ"ק דחמורה דף ג:]

קפד ו ז מיי' שם הל' ח ט סמג שם טוש"ע י"ד שם סעיף ג וסעיף טו:

קפה ח מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף יג:

כריחות ד.

ב"מ ג:

[עי' תוספות יבמות קה. ד"ה כלה]

[עי' תוספות ד"ה כלה]

ר"ע גרים רבה

[עדה יג. וע"ש בשיטה"י]

לקמן סה:

[עי' רש"י עירובין סג. ופ"ש רש"י פסחים סח. וקי"ע ועי' תוס' גיטין מ. ורש"י שבת יח.]

מסורת השי"ם

אל תחמיל בי · כמצות הגבוה שנבוש ממנו לו קילס הטיר לומר לו בבקשה ממך אל תחמיל בי להיות רחמן בדבר הפסד שממינו רע הוא לו: **שמרים סוף** · שהיה תובע ממנו מוב למר לו שחריב הוא ולא לחמיל תחלת מעשה היום בפירטון: **רשם מדם סוף** · המתן לי עד מחר: **מולפי שבת סוף** · תורה אור

המחלל שבת · לאו למימר דכל שחייב על שגגתו חטאת חייב על זדונו מיתה דהא ליכי למימר בפ"ק דשבת (דף ו:) תבוח מלאכות לרבעים חסר אחת ואינו חייב על אחת מהן ופי' הקונטרס וכן ר"ח היינו מיתה לבד חטאת מיהייב לאוקומי לאו לגלוי מלתא דכל חטאת חייב על שגגתו מקריב קרבן עולה ויורד ואינו מביא קרבן חטאת ועוד דהא בפ"ק דשבת (דף ו:) אמרינן דכל חייבי כריתות שבתורה חייבי חטאות חוץ מחייבי כריתות דחלבים ודם ושאר מיתות שבתורה ומפרש התם דחייבי חטאות היינו חייבי לאוין דליכא עשה בהדייהו ומיתות שבתורה היינו חייבי עשה דלא תעשה ואפילו הכי קתני חייבי כריתות ולא חייבי חטאות משום דחייבי חטאות לא שכיחי כולי האי ולא שכיחי בהו לאוין דליכא עשה בהדייהו ולא חשיבי ליה לתנא למיתני בהו חייבי חטאות ומיהו קשה לר"ת דבפ"ק דשבת (דף ו:) גבי חייבי חטאות דחייבי כריתות ומיתות בית דין אמרינן דחייבי חטאות עדיפי מחייבי כריתות ומיתות בית דין דחייבי חטאות מביאין קרבן ומתכפר להם ואילו חייבי כריתות ומיתות בית דין אין מביאין קרבן ומתכפר להם ועוד דבפרק בתרא דזבחים (דף קיד.